

2022. ÉVI IV. TÖRVÉNY

**A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
VÁLASZTÁSI SZABÁLYAIRÓL**

Isten e földön élő népe – egyháza – vezetésére minden korban jelölt előljárókat. Azt pedig a közösség feladatává tette, hogy ismerje fel, hívja el és válassza meg az Isten kegyelme (kegyelmi ajándékai) által felkészített szolgáltevőket a különböző tisztségekre.

A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján, hitvallásaihoz ragaszkodva az egyetemes papság elvét vallja. Ugyanakkor szükségesnek és indokoltnak tartja a lelkészek és a választott tisztségviselők szolgálatba állítását. Krisztus az Ő Anyaszentegyházának mindenkor ad pásztorokat és tanítókat az Ő testének építésére (Ef 4,11-12; 1Kor 12,28).

Ezekre a szolgálatokra az Istentől kapott belső elhívás és annak külső megerősítése útján kerül sor.

A fenti feltételek teljesítésére a Magyarországi Református Egyház belső rendjében, a történetileg kialakult zsinat-presbiteri elvek érvényesülése érdekében – azért, hogy az egyházi tisztségviselőket a gyülekezet tagjai hitben felismert szándékának megfelelően válasszák meg, és ezáltal az egyház látható, szervezeti élete is méltóképpen kifejezze az egyház belső küldetésének tartalmát – a Zsinat a következő egyházi törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

I. fejezet A választói névjegyzék összeállítása

1. § (1) A választói névjegyzék az egyházközséghez tartozó teljes jogú egyháztagok nyilvántartása. A választói névjegyzék tartalmazza az egyházközséghez tartozó teljes jogú egyháztagok nevét, lakcímét, ezek azonossága esetén egyéb személyes azonosító adatot.

(2) A választói névjegyzéket az egyházközség elnöksége vezeti. A névjegyzékbe történő felvétel a teljes jogú egyháztag kérelmére történik, az (1) bekezdés szerinti adatok megadásával. A kérelemről a presbitérium dönt.

(3) A névjegyzékbe felvett egyháztagot halála esetén a névjegyzékből hivatalból, vagy a hozzátartozó kérelmére, szükség szerint a halotti anyakönyvi kivonat bemutatása esetén kell törölni.

(4) A választói névjegyzéket a presbitérium minden év december 31-i állapota szerint felülvizsgálja, és az ezt közvetlenül követő második vasárnapig, de legkésőbb a következő év január 31. napjáig a névjegyzékben szereplő egyháztagok számára a helyben szokásos módon megismerhetővé teszi.

(5) Új egyházközség alakításakor a választói névjegyzéket az egyházmegye elnöksége állítja össze. Ebben az esetben nem kell alkalmazni a 2–4. §-okat. A választói névjegyzék a következő évi választói névjegyzék egyházmegyei elnökségi záradékolásáig érvényes.

2. § (1) A választói névjegyzékben szereplő adatelírás, vagy egyéb adminisztrációs hiba miatt történő kijavítását az érintett egyháztag, az elhunyt egyháztag névjegyzékből törlését az elhunyt egyháztag hozzátartozója az 1. § (4) bekezdés szerinti határidőt követő nyolc napon belül kérheti.

(2) Az adminisztrációs hibát az egyházközség elnöksége kijavítja és a kijavításról a kérelmezőt három napon belül írásban értesíti.

3. § (1) A választói névjegyzékkel szemben panaszt törvénysértés esetén az érintett, az 1. § (4) bekezdése szerinti határidőt követő nyolc napon belül terjeszthet elő.

(2) A panaszról a presbitérium nyolc napon belül dönt.

(3) A presbitériumi határozatot indokolással három napon belül közölni kell a panaszossal.

4. § (1) A választói névjegyzéket az 1. § (4) bekezdése szerinti határidőt, illetve a 2–3. § szerinti kérelem, panasz esetén annak jogerős elbírálását követően a presbitérium határozata alapján az egyházközség elnöksége záradékolja. A záradék tartalmazza:

- a) ha a névjegyzékkel szemben kérelem, panasz nem érkezett, ennek tényét,
- b) ha a névjegyzékkel szemben kérelem, panasz érkezett, ennek tényét és az eljárás eredményét, továbbá mindkét esetben a jóváhagyás tényét és napját.

(2) Az egyházközség elnöksége által záradékoltt választói névjegyzéket az 1. § (4) bekezdése szerinti határidőt követő 15. napig kettő példányban az egyházmegye elnöksége részére meg kell küldeni. Az egyházmegye elnöksége a névjegyzék mindkét példányát a beérkezését követően, február utolsó napjáig záradékolja, a kettős záradékkal ellátott választói névjegyzék egyik példányát az egyházmegye székhelyén őrzi, a másik példányát az egyházközségnek megküldi.

(3) A választói névjegyzéket az egyházközséghez tartozó egyháztagok, valamint a felettes egyházi testületek elnökségének tagjai és az általuk megbízottak bármikor megtekinthetik.

5. § A választói névjegyzék a következő évi névjegyzék egyházmegyei elnökségi záradékolásáig, de legfeljebb a következő év február utolsó napjáig érvényes.

II. fejezet

A választás általános szabályai

6. § (1) A választandó egyházi tisztségviselőket – beleértve a képviselőket és pótképviselőket, jelen törvényben meghatározott kivételekkel – titkos szavazással, szavazólap alkalmazásával kell megválasztani.

(2) A jelölt megválasztásához a leadott érvényes szavazatok több mint fele szükséges. Ha a jelöltek egyike sem éri el a meghatározott többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között, továbbá szavazategyenlőség esetén az egyenlő szavazatot kapott jelöltek között a választást meg kell ismételni. A megismételt választás során megválasztott az, aki a második választáson a több szavazatot kapta.

(3) Amennyiben a megismételt szavazás során is szavazategyenlőség alakul ki, sorshúzással kell dönteni.

(4) A sorshúzást a presbitérium, az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlés, illetve a Zsinat előtt nyilvánosan kell – az Apostolok cselekedeteinek példája alapján, imádságot követően – megvalósítani. A sorshúzáson a választási bizottság elnökének és tagjainak jelenléte kötelező. A sorshúzás során az egyenlő szavazatot kapott jelöltek nevét külön-külön egyforma papírra kell nyomtatni vagy kézzel ráírni, ezeket külön-külön egyforma, jelölés nélküli borítékba kell elhelyezni és a borítékokat le kell zárni. A jelöltek nevét tartalmazó papírokat és a borítékokat a papírok borítékba helyezése előtt a választási bizottság ellenőrzi. A lezárt borítékok közül a presbitérium, az egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlés, illetve a Zsinat előtt a választási bizottság elnöke egy borítékot kihúz és a kihúzott borítékban lévő papíron szereplő nevet a presbitérium, egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlés, illetve a Zsinat és a választási bizottság előtt kihirdeti. A kihúzott borítékban található nevet viselő jelölt tekintendő megválasztottnak. A sorshúzás szabályszerű lebonyolításáért a választási bizottság felel. A kihúzott borítékot és a benne lévő, a jelölt nevét tartalmazó papírt, valamint a ki nem húzott borítékokat lezárva a választási eljárás jogerős lezárásáig meg kell őrizni.

MÁSODIK RÉSZ

EGYHÁZKÖZSÉGI VÁLASZTÁSOK

I. fejezet

A lelkesválasztás szabályai

1. A gyülekezeti lelkészi állás betöltésének általános szabályai

7. § (1) A gyülekezeti lelkészi állást az állás megüresedése vagy új állás szervezése – beleértve az egyházközségi formaváltást is – esetén választás útján kell betölteni.

(2) A gyülekezeti lelkész választását meghívásos vagy pályázati eljárás útján kell lebonyolítani.

8. § (1) A választást megelőzően az egyházközség presbitériuma köteles kikérni az egyházkerületi elnökség által szervezett lelkészválasztási tanácsadó bizottság véleményét a megválasztandó gyülekezeti lelkész személyéről.

(2) A lelkészválasztási tanácsadó bizottság a véleményét a kérelem beérkezésétől számított harminc munkanapon belül közli a presbitériummal. A véleményéről tájékoztatja az egyházkerületi elnökséget.

(3) Az egyházközségi közgyűlés egy jelölt esetén a döntést nyílt szavazással hozza, kivéve, ha a presbitérium vagy a jelenlévők legalább 10%-a titkos szavazást kér.

2. Választás meghívás útján

9. § (1) Ha a presbitérium a gyülekezeti lelkészi állást meghívás útján kívánja betölteni, a gyülekezeti lelkészi állás szervezését vagy megüresedését követő hatvan napon belül, a lelkészi állásra jelöltek meghallgatását és vendégszolgálatát követően a presbitérium – a tagjai legalább kétharmadának támogató szavazatával meghozott – határozatában dönt a meghívandó lelkész személyéről. Ezt a határidőt a presbitérium indokolt kérésére az egyházmegye elnöksége egy ízben további legfeljebb hatvan nappal meghosszabbíthatja.

(2) Ha a presbitérium az (1) bekezdésben meghatározott többséggel nem tud dönteni egy meghívandó lelkész személyéről, dönthet úgy, hogy legfeljebb két jelöltet javasol az egyházközségi közgyűlésnek, feltéve, ha a jelöltet a presbitérium tagjainak legalább egyharmada támogatja.

(3) A presbitérium az (1) bekezdés szerinti határozatáról készített jegyzőkönyv hiteles másolatát három napon belül felterjeszti az egyházmegye elnökségéhez.

(4) A jegyzőkönyvet az egyházmegye elnöksége öt napon belül megvizsgálja.

(5) Az egyházmegye elnöksége a (4) bekezdés szerinti vizsgálatot követően haladéktalanul felhívja a meghívandó lelkészt az alábbi okiratok és nyilatkozatok tizenöt napon belül, az egyházmegyei elnökség részére papír alapon történő benyújtására:

a) a meghívandó lelkész lelkészi oklevele és lelkésszentelési okirata, vagy azok hitelesített másolata,

b) az illetékes esperes által kiállított szolgálati bizonyítvány, amelyben azt is igazolni kell, hogy a meghívandó lelkész ellen egyházi bíróság előtt fegyelmi eljárás nincs folyamatban, és a meghívandó lelkész nem áll választhatóságát korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt,

c) a meghívandó lelkész nyilatkozata, hogy megválasztása esetén az állást elfoglalja, és ellene egyházi bírósági eljárás nincs folyamatban,

d) a meghívandó lelkész büntetlen előéletét igazoló hatósági bizonyítvány,

e) a meghívandó lelkész hiteles törzskönyvi kivonata, melyet egyidejűleg az illetékes püspöki hivatalnak is meg kell küldeni,

f) egyházkerületen kívülről történő meghívás esetén az illetékes egyházkerületi és egyházmegyei elnökségek befogadásról, valamint elbocsátásról szóló nyilatkozata,

g) egyházkerületen belülről történő meghívás esetén a fogadó egyházmegye elnökségének befogadó nyilatkozata.

(6) Az egyházkerületi elnökség és az egyházmegyei elnökség az (5) bekezdés f) és g) pontja szerinti nyilatkozatot a meghívandó lelkész által benyújtott kérelem alapján, annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül állítja ki és küldi meg a meghívandó lelkésznek.

(7) Az (5) bekezdés szerinti okiratokat és nyilatkozatokat a beérkezéstől számított nyolc napon

belül az egyházmegye elnöksége megvizsgálja. Amennyiben az iratok a meghívandó lelkésznek fel nem róható okból hiányosak, a meghívandó lelkészt az egyházmegye elnöksége a kézhezvételtől számított háromnapos jogvesztő határidővel felhívja a hiányok pótlására. Ezt követően az egyházmegye elnöksége megállapítja, hogy a meghívandó lelkész választható-e vagy sem.

(8) Amennyiben a vizsgálat eredményeként a választásnak akadálya nincs, erről az egyházközség elnökségét és a jelöltet értesíteni kell.

(9) Ha a jelen § szerint benyújtandó okiratok hiteles elektronikus nyilvántartásból az esperesi hivatal számára elérhetőek, azokat az egyházmegyei elnökség elektronikus úton ellenőrzi.

10. § (1) A meghívott lelkész választhatóságának a 9. § (7) bekezdése szerinti megállapítása után az egyházmegye elnöksége – a presbitériummal történt előzetes egyeztetést követően – tizenöt napon belül kitűzi a bemutatkozás, illetve a választás napját, és intézkedik, hogy mind a bemutatkozó szolgálat, mind a választás időpontját a megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos módon hirdessék ki.

(2) Az egyházmegye elnöksége a lelkészválasztásra két egyházmegyei tanácstagból álló küldöttséget rendel ki. A küldöttség egyik tagja lelkész, a másik presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül választott tanácstag.

(3) A bemutatkozó szolgálatot az egyházközség elnöksége, a (2) bekezdés szerinti egyházmegyei küldöttség kirendelése esetén a küldöttség felügyeli.

11. § (1) A bemutatkozó szolgálatot közvetlenül követően vagy az azt követő vasárnapon kell megtartani a lelkészválasztó közgyűlést, amelyet az egyházmegyei küldöttség egyik tagja vezet le. A közgyűlésen az egyházmegyei küldöttség ismerteti a választásra vonatkozó szabályokat.

(2) A továbbiakban a 20–22. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

12. § Ha a presbitérium élt a meghívás jogával, de az állást a 9–10. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem töltötték be, a presbitérium új eljárásban újra élhet a meghívás jogával. Ha az állást a megismételt eljárás során sem töltötték be, az egyházmegye elnöksége harminc napon belül javaslatot tehet az egyházközségnek a meghívandó lelkész személyére. Ebben az esetben a meghívásos eljárást újra le kell folytatni az egyházmegye elnöksége által javasolt lelkész vonatkozásában.

13. § Ha a presbitérium a meghívás jogával nem élt, vagy a jelöltet a 9–10. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem választották meg és az egyházmegye elnöksége a 12. §-ban meghatározott jogával élni nem kíván, az egyházmegye elnöksége harminc napon belül intézkedik a gyülekezeti lelkészi állásra pályázat kiírásáról.

3. Választás pályázat útján

14. § (1) A pályázatot az egyházmegye elnöksége a presbitériummal egyetértésben írja ki a 13. §-nak megfelelően. A pályázati kiírást az egyházmegye elnöksége a közegyház honlapján és a Reformátusok Lapjában teszi közzé.

(2) A pályázati kiírás tartalmazza a betöltendő állásra vonatkozó pályázati feltételeket, a lelkészi álláshoz kötődő juttatásokat, továbbá a pályázat benyújtására nyitva álló határidőt, mely nem lehet későbbi, mint a közzétételtől számított hatvanadik nap.

(3) A pályázatot a pályázó lelkész a pályázati kiírásban meghatározott határidőig nyújthatja be az egyházmegye elnökségéhez. A pályázathoz csatolni kell a 9. § (5) bekezdésében meghatározott okiratokat.

(4) A pályázatot és mellékleteit az egyházmegye elnöksége az érintett egyházközség presbitériumának két – a presbitérium által kijelölt – tagjával együtt megvizsgálja és megállapítja, hogy a pályázó a pályázati feltételeknek megfelel-e.

15. § A pályázati feltételeknek megfelelt pályázók közül az egyházközség presbitériuma legalább

1, legfeljebb 5 személyt jelöltté minősít és bemutatkozó szolgálatra hív. A jelöltállító presbitériumi ülést az egyházmegye 10. § (2) bekezdése szerinti küldöttsége vezeti. Az egyházmegye elnöksége a jelöltek vezetéknevének ábécé szerinti sorrendjében megállapítja

a) a bemutatkozás sorrendjét és időpontját, valamint

b) a pályázóknak a szavazólapon történő feltüntetését és erről a presbitériumot értesíti.

16. § A bemutatkozó szolgálatra a 11. §, a lelkészválasztásra a 21–22. §-t és 26–27. §-t kell alkalmazni azzal, hogy a szavazólapot a küldöttség készíti el, továbbá az egyházközségi választási bizottság alatt az egyházmegyei küldöttséget kell érteni.

II. fejezet

Az egyházközség nem lelkész tisztségviselőinek választása

17. § Az egyházközségi közgyűlés választja az egyházközség főgondnokát, presbitereit és pőtpresbitereit.

1. Az egyházközségi választási bizottság, a jelölés

18. § (1) A választó közgyűlést megelőzően legalább harminc nappal a presbitérium a választói névjegyzékben szereplő egyháztagok köréből legalább három, legfeljebb hét tagból álló egyházközségi választási bizottságot választ, amely a jelölési (választási) és a szavazatszámllalói feladatokat is ellátja. Az egyházközség önálló jogállású, vagy helyettes lelkésze az egyházközségi választási bizottság tagja, kivéve, ha az egyházközségi nem lelkész tisztségviselők választásával egyidőben lelkészválasztásra is sor kerül, melyben érintett.

(2) Az egyházközségi választási bizottság megválasztásáról szóló presbitériumi jegyzőkönyv egy példányát az ülést követő nyolc napon belül meg kell küldeni az egyházmegyei elnökségnek. Az egyházközségi választási bizottság elnöke és tagjai kötelesek a választási bizottsági feladataik ellátása során tudomásukra jutott szolgálati titkot megőrizni, azt kizárólag jogorvoslati eljárásban, az elbírálásra jogosult testület, személy előtt fedhetik fel.

(3) A lelkész az egyházközségi választási bizottság tagjait – a megválasztásuk utáni vasárnapon – bemutatja a gyülekezetnek, ismerteti a feladataikat és a jelölés módját. Ezt követően az egyházközségi választási bizottság tagjai a gyülekezet előtt fogadalmat tesznek az egyházi választási szabályok maradéktalan megtartására és a választással összefüggő szolgálati titok megtartására. Az egyházközségi választási bizottság tagjai köréből az elnököt nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel maga választja.

(4) Az egyházközségi választási bizottság megbízatása a megválasztásával keletkezik és a következő egyházközségi választási bizottság megválasztásáig tart.

19. § (1) Nem lelkési tisztségviselőt jelölhet az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztag, saját magát azonban nem jelölheti. Az egyházközségi választási bizottság tagja jelölést nem fogadhat el. A jelöltektől az egyházközségi választási bizottság beszerzi a jelölés elfogadására vonatkozó írásbeli nyilatkozatot. Az egyházközségi választási bizottság a választást megelőző legalább huszadik napig a tisztségekre jelölt és a jelölést elfogadó személyek névsorát továbbítja a presbitériumnak.

(2) A presbitérium az egyházközségi választási bizottság által megküldött névsor alapján összeállítja a szavazólapot. A szavazólapra azok kerülnek fel, akiket a presbitérium tagjainak legalább egyharmada támogatott.

(3) A szavazólapon szereplő jelöltek névsorát a választást megelőző vasárnapon a gyülekezettel közölni kell.

2. A választás

20. § (1) A választás helyét és idejét a presbitérium tűzi ki. A presbitérium határozatának tartalmaznia kell a szavazás módját, továbbá meg kell határoznia az esetleges részközgyűlésen történő szavazás részletes szabályait.

(2) Új egyházközség alakulásakor – beleértve az egyházközségi formaváltást –, valamint a presbitérium feloszlata esetén a nem lelkészi tisztségviselők választásának helyét és idejét az egyházmegye elnöksége tűzi ki. Ezen esetekben az egyházközségi választási bizottság tagjait az egyházmegye elnöksége bízza meg az egyházmegye tisztségviselői és az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztagok köréből, azzal, hogy az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztagok a bizottság többségét alkotják.

21. § (1) A választás az istentiszteletet közvetlenül követő egyházközségi közgyűlésen, személyesen történik.

(2) Az egyházközségi közgyűlés kezdetén az egyházközségi választási bizottság elnöke megállapítja a jelenlevő választásra jogosultak számát, a közgyűlés határozatképességét. Az egyházközségi közgyűlés az egyházközség választói névjegyzékében szereplő, az ülésen jelen levő egyháztagok közül nyílt szavazással megválasztja a jegyzőkönyv vezetőjét és két hitelesítőt. (3) A választási bizottság elnöke ismerteti a betöltendő nem lelkészi tisztségeket, a választandó tisztségviselők számát és a választási eljárás szabályait.

(4) A közgyűlés jegyzőkönyvét az egyházközségi választási bizottság elnöke, a jegyzőkönyvvezető és a két jegyzőkönyv-hitelesítő írja alá. A jelenléti ív és a leadott, valamint a fel nem használt szavazólapok a jegyzőkönyv elválaszthatatlan részét képező mellékletei.

22. § (1) A szavazás a presbitérium által kiadott és az egyházközség bélyegzőjével ellátott szavazólapon történik, amelyen a jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) A szavazólap átvételét a választó közgyűlésen megjelent, választásra jogosult egyháztagok a választói névjegyzékből elkészített jelenléti ív aláírásával igazolják.

(3) Az elkészített, a felhasznált, valamint a fel nem használt szavazólapok számát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

23. § A presbiterválasztás szavazási módja lehet

- a) kötött listás,
- b) egyéni listás.

24. § (1) Kötött listás szavazólap akkor készíthető, ha a megválasztandó jelöltek száma megegyezik az adott tisztségre a szavazólapra jóváhagyott jelöltek számával.

(2) A kötött listás szavazólapon egy szavazat adható le, amellyel a szavazatot leadó egyháztag minden, a szavazólapon szereplő jelöltet támogat.

(3) Kötött listás szavazólapon

- a) a megválasztandó számban presbiterjelöltek, illetve
- b) egy főgondnokjelölt,
- c) szükség szerint a presbitérium által meghatározott számban pótpresbiter-jelöltek szerepelnek.

(4) Kötött listás szavazás esetén a jelölteket csak akkor lehet megválasztottnak tekinteni, ha együttesen a leadott szavazatok több mint felét elnyerték.

25. § (1) Egyéni listás szavazólapon legfeljebb a tisztségek számának megfelelő szavazat adható le.

(2) Egyéni listás szavazólap esetén a szavazást először a presbiterekre és pótpresbiterekre kell elrendelni. A presbiterválasztást követően, külön szavazólapon kerül sor az egyházközségi főgondnok megválasztására.

(3) Ha a szavazólapon kizárólag presbiterek választására van lehetőség, presbiterek a megválasztható létszám szerinti legtöbb szavazatot elnyert jelöltek lesznek, pótpresbiterek pedig

az őket követők, amennyiben a megválasztásukhoz szükséges többséget elérték.

(4) Ha a szavazólapon presbiterek és pótpresbiterek választására is lehetőség van, azokat kell megválasztottnak tekinteni, akik az adott tisztségre megválasztható létszám szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták, és a megválasztásukhoz szükséges többséget elérték.

(5) Ha a (3)–(4) bekezdés szerinti választás során, az utolsó helyen szavazategyenlőség alakul ki, sorshúzással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyikük lesz presbiter vagy pótpresbiter.

(6) Az egyházközségi választási bizottság dönthet úgy, hogy egyidejűleg választják a presbitereket és az egyházközségi főgondnokot. Ebben az esetben az egyházközségi főgondnok csak akkor tekinthető megválasztottnak, ha egyben presbiterré is választották.

(7) Egyházközségi tisztségre egyháztag csak abban az egyházközségben választható, amelynek választói névjegyzékében szerepel.

(8) Egyéni listás választás esetén a leadott szavazatokat jelöltenként kell összeszámolni.

26. § (1) Az érintetlenül leadott szavazólapot érvénytelennek kell tekinteni. Ugyancsak érvénytelen, ha a megválasztható létszámnál több személyre adtak le szavazatot.

(2) Eredménytelen a választás, ha a megválasztható létszámnál kevesebb tisztségviselőt választottak meg.

(3) A választást eredménytelensége esetén tizennégy napon belül meg kell ismételni.

27. § (1) A választás eredményét az egyházközségi választási bizottság elnöke a közgyűlésen azonnal kihirdeti. Részközgyűlés alkalmazása esetén az eredményt az utolsó részközgyűlésen kell kihirdetni. A választás eredményét a következő vasárnapi istentiszteleten a szószékről ismertetni kell.

(2) Az egyházközségi választási közgyűlésről készült jegyzőkönyv egy eredeti példányát az egyházközségi választási bizottság három napon belül megküldi az egyházmegye elnöksége részére.

3. Az időközi választás

28. § (1) Időközi választást kell tartani, ha a hatéves megbízási idő közben

a) az egyházközségi főgondnok tisztsége megüresedik,

b) a presbiterek létszáma kétharmad alá csökken.

(2) A főgondnoki tisztség megüresedése esetén hatvan napon belül időközi választást kell tartani, kivéve az általános egyházközségi választás évében, ha az egyházközségnek van gondnoka. A presbitérium létszámának kétharmad alá csökkenése esetén hatvan napon belül időközi választást kell tartani. Időközi választás abban az esetben is tartható, ha a presbiterek létszáma a megválasztható létszám alá csökken, de még eléri a kétharmadot, vagy ha a pótpresbiterek száma nem éri el a megválasztható létszámot.

(3) Amennyiben az egyházközségi főgondnoki tisztség megüresedett és az egyházközségnek nincs gondnoka, a megüresedett főgondnoki tisztségre – a főgondnok egyházközségi közgyűlés általi megválasztását követő hivatalba lépéséig – a presbitérium főgondnoki tisztre jelölhető tagjai köréből megbízott főgondnokot a presbitérium tagjai jelölnek és választanak a megüresedéstől számított tizenöt napon belül a presbitérium jelen levő tagjai több mint felének támogató szavazatával. Eredménytelenség esetén a szavazást az eredeti üléssel megegyező feltételekkel legkésőbb három napon belül meg kell ismételni.

3. Az egyházmegyei, egyházkerületi elnökségek és a zsinati képviselők megválasztása a presbitérium ülésén

29. § (1) A presbitérium az egyházmegyei, egyházkerületi elnökségek és a zsinati képviselők választása során arra a jelöltre adja szavazatát –, több szavazati számértékkel rendelkező egyházközség esetén minden szavazatát –, aki a presbitérium jelen levő tagjai több mint felének támogatását elnyerte.

(2) A presbitérium ülésén tartott szavazásról és annak eredményéről helyben, közvetlenül a szavazás után a presbitérium szavazatának kialakításához használt szavazólapokat összesíteni kell és a szavazás eredményéről külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv titkos. A jegyzőkönyvet az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülését követő első presbitériumi ülésen meg kell semmisíteni.

(3) A presbitériumi ülésen kell kitölteni a választási bizottság által kiküldött szavazólapot, azt a belső borítékba tenni, a belső borítékot lezárni és a lezárt belső borítékot a szavazólapnak megfelelő külső borítékba helyezni.

(4) Az egyházmegyei külső borítékot le kell zárni és a 40. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül

a) tértivevény-szolgáltatással, elsőbbségi levélküldeményként postai úton kell beküldeni az egyházmegyei választási bizottság székhelyére, vagy

b) az egyházmegyei választási bizottság székhelyén elhelyezett urnába bedobni.

(5) Az egyházmegyei közgyűlés dönthet úgy, hogy a (4) bekezdés a)–b) pontjaiban meghatározottak közül a szavazatok leadásának csak egyik módját alkalmazza.

(6) Az egyházkerületi külső borítékot le kell zárni és a 49. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül

a) tértivevény-szolgáltatással, elsőbbségi levélküldeményként postai úton kell beküldeni az egyházkerületi választási bizottság székhelyére, vagy

b) az egyházkerület székhelyén elhelyezett urnába bedobni.

(7) A (4) bekezdés b) pont és a (6) bekezdés b) pont esetén a belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső borítékot átadó részére az átvételről elismervényt kell kiállítani.

30. § Amennyiben az illetékes egyházi bíróság a szavazatok újra számlálását a szavazatok ismételt beadásával együtt rendelné el, akkor az egyházközség elnöksége a szavazólapot – a jegyzőkönyvvezető jelenlétében – a jegyzőkönyv alapján köteles kitölteni.

HARMADIK RÉSZ

A FOKOZATOS EGYHÁZI TESTÜLETEK MEGVÁLASZTÁSA

I. fejezet

Alapvetés

31. § Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselők, valamint a zsinati képviselők és pótképviselők megválasztásában való közreműködés a presbitériumok számára kötelező, melynek megszervezéséért az egyházközség elnöksége felelős.

II. fejezet

Az egyházmegyei, az egyházkerületi elnökségek és a zsinati képviselők jelölése

32. § (1) A választási eljárást jelölés előzi meg.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés állít jelöltet:

a) az esperesi és az egyházmegyei főgondnoki,

b) a püspöki és az egyházkerületi főgondnoki,

c) az egyházmegye presbitériumai által megválasztandó zsinati képviselői és pótképviselői tisztségre.

(3) A jelölő egyházmegyei közgyűlés tagjainak Isten előtti felelősségük tudatában, az Igére, Isten

akarására való figyelés és buzgó könyörgés szent légkörében kell munkájukat végezni.

33. § (1) Püspökké olyan lelkész jelölhető, aki legalább tízévi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) A püspököt az egyházkerületben önálló lelkészi tisztséget viselők közül kell választani. Püspökké ugyanazt a személyt további két alkalommal lehet újraválasztani.

(3) Egyházkerületi főgondnökká hitben és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházkerület vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter jelölhető, aki legalább hat év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

(4) Az egyházkerületi főgondnokot az egyházkerületben presbiteri tisztséget viselők közül kell választani. Egyházkerületi főgondnökká ugyanazt a személyt két alkalommal lehet újraválasztani.

34. § (1) Esperesnek olyan lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább tízévi önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Az esperest az egyházmegyében önálló gyülekezeti lelkészi tisztséget viselők közül kell választani. Esperessé ugyanazt a személyt két alkalommal lehet újraválasztani.

(3) Egyházmegyei főgondnökká élő hitű és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházmegye vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter jelölhető, aki legalább hat év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

(4) Az egyházmegyei főgondnokot az egyházmegyében presbiteri tisztséget viselők közül kell választani. Egyházmegyei főgondnökká ugyanazt a személyt további két alkalommal lehet újraválasztani.

35. § (1) Egyházmegyei, egyházkerületi lelkészi tisztségviselőknek – az Alkotmánytörvényben meghatározott kivétellel –, valamint lelkész zsinati képviselőnek és pótképviselőnek azt lehet jelölni, aki az egyházmegyében tölt be teljes jogú önálló gyülekezeti lelkészi állást.

(2) Nem lelkész zsinati képviselőnek és pótképviselőnek az illetékes egyházmegyéből a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül bárki jelölhető.

(3) Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.

36. § (1) A hatéves megbízási idő utolsó évében a jelölő egyházmegyei közgyűlés ülését szeptember 30-ig össze kell hívni.

(2) A jelölő egyházmegyei közgyűlés ülésének levezető elnöki feladatait az alkotó tagok közül legalább két tag jelölése alapján megválasztott lelkész és nem lelkész tag látja el. A jelölő egyházmegyei közgyűlés levezető elnökeivé a hivatalban levő egyházmegyei elnökség tagjai nem választhatók. A levezető elnök személyében a megválasztott elnökség tagjai egymással megegyeznek.

(3) A jelölő egyházmegyei közgyűlés ülését megelőzően minden egyházközségben presbitériumi ülést kell tartani, ahol ismertetni kell a választási eljárás szabályait, a presbitérium ezzel kapcsolatos feladatait.

(4) A jelölő egyházmegyei közgyűlés a jelöltállító határozatát az egyházmegye bélyegzőlenyomatával ellátott szavazólapok felhasználásával, titkos szavazással hozza. Jelöltek azok lesznek, akik a jelen levők szavazatainak legalább 10%-át elérték.

(5) A jelöltek személyére valamennyi választandó tisztség esetén a jelölő egyházmegyei közgyűlés ülésén jelen levő bármely két alkotó tag javaslatot tehet, de egy tisztségre egy személy csak egy jelöltet javasolhat.

(6) Amennyiben valaki tisztségéről lemondott, vagy tisztségét nem foglalta el, hat éven belül

ugyanazon tisztségre nem jelölhető. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra, ha

a) a választott zsinati tagot püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, egyházkerületi főjegyzőnek, zsinati tanácsosnak, zsinati jogtanácsosnak, vagy az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökének, vagy egészségügyi és diakóniai zsinati képviselőnek megválasztják és korábbi zsinati tagsági helye emiatt megüresedik,

b) az egyházmegyei közgyűlések által választott képviselőt egyházkerületi főjegyzővé, egyházkerületi jegyzővé, egyházkerületi jogtanácsossá, köznevelési, felsőoktatási, egészségügyi, diakóniai, vagy tudományos gyűjtemények egyházkerületi képviselőjévé választják és korábbi egyházkerületi képviselői helye emiatt megüresedik.

(7) A jelölő egyházmegyei közgyűlés minden alkotó tagjának egy szavazata van. A jelölési eljárásban a jelölő egyházmegyei közgyűlés tagjai csak személyesen szavazhatnak.

(8) A jelölés során leadott szavazatok összeszámlálását a választási bizottság végzi. A bizottság tagja jelölést a 32. § (2) bekezdésében meghatározott tisztségre nem fogadhat el, amennyiben egyéb tisztségre jelölték, annak szavazatszámolásában nem vehet részt.

(9) A jelöltnek – amennyiben az ülésen jelen van – az adott tisztségre történő jelölést követően haladéktalanul nyilatkoznia kell arról, hogy a jelöltséget elfogadja-e. Az elfogadónak szóban vagy írásban nyilatkoznia kell arról is, hogy megfelel az adott tisztség vonatkozásában a törvényi feltételeknek és vele szemben kizáró ok nem áll fenn. A nyilatkozatot jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az írásos nyilatkozatot ahhoz kell csatolni. Amennyiben a jelölt a jelölő egyházmegyei közgyűlés ülésén nincs jelen, úgy a jelölő egyházmegyei közgyűlés elnöksége a jelölések beérkezését követően azonnal köteles a jelöltet felhívni arra, hogy a felhívás kézhezvételétől számított három napon belül írásban nyilatkozzon a jelöltség elfogadásáról. Amennyiben a meghatározott határidőben nem nyilatkozik, ezen körülményt úgy kell tekinteni, hogy a jelöltséget nem vállalja. A jelölés eredménye csak a jelölt elfogadó nyilatkozata után hozható nyilvánosságra.

(10) Azoknak a jelöléseknek az eredményét, amelyek elfogadásáról az érintett összes jelölt a közgyűlés ülésén már nyilatkozott, az elnökség a jelölő egyházmegyei közgyűlés ülésén kihirdeti.

(11) Eredménytelen a jelölés, ha a tisztségre a jelölő egyházmegyei közgyűlés nem állít jelöltet, vagy a tisztségre javasolt jelölt a jelölést nem fogadja el. Amennyiben a jelölés valamelyik tisztségre eredménytelen, úgy ennek tudomásra jutása után huszonegy napon belül az adott tisztségre meg kell ismételni a jelölési eljárást.

37. § (1) A jelölő egyházmegyei közgyűlés elnöksége az ülést követő nyolc napon belül, illetve a jelöltek elfogadó nyilatkozatának beérkezésére megállapított határnaptól számított nyolc napon belül – valamennyi jelöltre vonatkozó eredményét feltüntető jegyzőkönyv csatolásával – az illetékes választási bizottsághoz terjeszti fel a jelöltek nevét.

(2) Az esperes és az egyházmegyei főgondnok, valamint az egyházmegye presbitériumai által választandó zsinati képviselők és pótképviselők tekintetében a jelölő egyházmegyei közgyűlés elnöksége a három legtöbb szavazatot – de a szavazatok legalább 10%-át – megszerző jelöltet szerepelteti a szavazólapon.

(3) A püspök és az egyházkerületi főgondnok tekintetében az egyházkerületi választási bizottság összesíti az egyházmegyénként felterjesztett jelöléseket és mindegyik tisztségre az egyházkerülethez tartozó egyházmegyék jelöléseinek összesítése alapján három legtöbb szavazatot – de a szavazatok legalább 10%-át – megszerző jelöltet szerepelteti a szavazólapon.

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) Egyházmegyei és egyházkerületi elnökségi tagi tisztségek esetében egy személy egy tisztségre való jelöltséget fogadhat el.

III. fejezet Egyházmegyei választás

1. Az egyházmegyei választási bizottság

38. § (1) A választás lefolytatására az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyéhez tartozó lelkészek és presbiteri tisztségre választható egyháztagnak közül egyenlő számban – az egyházmegyei közgyűlés legalább két tagjának javaslatára –, a jelölési eljárás megkezdéséig egyházmegyei választási bizottságot alakít.

(2) Az egyházmegyei választási bizottság megbízatása a megválasztásával keletkezik és a következő egyházmegyei választási bizottság megválasztásáig tart.

(3) Amennyiben a választási bizottság tagjainak száma a (4) bekezdésben meghatározott legkisebb létszám alá csökken, akkor új választási bizottsági tagot kell választani. Ha nem áll rendelkezésre kellő idő új egyházmegyei választási bizottsági tag választására, az egyházkerület elnöksége más egyházmegye választási bizottságát jelöli ki a választás lebonyolítására.

(4) Az egyházmegyei választási bizottság tagjainak száma legalább négy, legfeljebb nyolc.

(5) Az egyházmegyei választási bizottság tagjának az jelölhető, illetve választható meg, aki az adott választási ciklusban a 32. § (2) bekezdésében meghatározott tisztségekre jelöltséget nem vállal.

(6) Az egyházmegyei választási bizottság tagjait az egyházmegyei közgyűlés titkos szavazással választja. A titkos szavazás lefolytatásához az egyházmegyei közgyűlés nyílt szavazással legalább három, legfeljebb öttagú szavazatszámú bizottságot választ.

(7) Az egyházmegyei választási bizottság elnökét az egyházmegyei közgyűlés, vagy az egyházmegyei közgyűlés döntése alapján a bizottság tagjai közül a bizottság maga választja meg.

(8) Az egyházmegyei választási bizottság tagjai megválasztásukat követően az egyházmegyei közgyűlés előtt kötelesek esküt tenni a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra.

39. § (1) Az egyházmegyei választást az egyházmegyei választási bizottság folytatja le és ellátja mindazon feladatokat, melyet e törvény hatáskörébe utal.

(2) Az egyházmegyei választási bizottság a választási eljárás egész időszakában őrökdi annak törvényessége felett és elbírálja a jelölési és választási szakban hozzá beérkezett panaszokat.

(3) Az egyházmegyei választási bizottságokhoz címzett beadványokat az egyházmegye székhelyére kell megküldeni.

2. A szavazólapok kiküldése, visszaérkezése

40. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság a jelölő egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének kézhezvétele után a 32. § (2) bekezdés a) és c) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkozó szavazási levélcsomagot az egyházmegye összes presbitériumának október 30-ig megküldi. Az egyházmegyei választási bizottság meghatározza a szavazatok beérkezésének (személyes bevételének, vagy postára adásának) végső határidejét, mely megegyezik a szavazási levélcsomag kiküldésének napjától számított 21. nappal.

(2) Az egyházmegyei szavazási levélcsomag tartalmazza

a) a 31. § (2) bekezdés a) és c) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkozó, az egyházmegyei választási bizottság elnökének és a szavazólap aláírására – a választási bizottság által – meghatalmazott tagjának aláírásával, valamint az egyházmegye bélyegzőlenyomatával ellátott, az egyházközség szavazati számértékének megfelelő számú szavazólapot,

b) az egyházközség szavazati számértékének megfelelő számú, a szavazólap borítékolására szolgáló borítékot (belső boríték),

c) a postára adásra szolgáló borítékot (külső boríték), mely tartalmazza a feladó nevének, valamint címének helyét, a címzettet (az egyházmegye nevét és címét), továbbá a szavazat megjelölést,

d) a szavazás módjáról szóló tájékoztatást.

(3) Az egyházmegyei választási bizottság a szavazási iratok gyűjtésére legkésőbb a szavazólapok kiküldésének napján az egyházmegyei választási bizottság székhelyén az egyházmegyei választásra egy urnát helyez el, melyet az egyházmegyei közgyűlés ülésén lezár. A lezárt urnába az egyházmegyei választási bizottság jelen levő tagjai által aláírt, a lezárás időpontját is tartalmazó ellenőrző lapot helyeznek.

(4) Az egyházmegyei választási bizottság székhelyére a határidőn belül személyesen bevitt, vagy postán feladott belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső borítékot az azt átvevő az urnába dobja.

(5) Az egyházmegyei választási bizottság a személyesen bevitt vagy postai úton beérkezett belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső borítékokról nyilvántartást vezet, melyen rögzíteni kell a belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső boríték megérkezésének napját, a postai úton érkezett boríték esetén az átvevő, valamint az urnába bedobó személy nevét.

3. A szavazatszámolás

41. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság az urnát leg hamarabb a 40. § (1) bekezdése szerinti beküldési határidőt követő legalább három nap elteltével kinyitja és megállapítja, hogy az ellenőrző lap megtalálható benne. Ha az urnában nem található az ellenőrző lap, az urnában lévő összes szavazólap érvénytelen.

(2) Az egyházmegyei választási bizottság a külső borítékok alapján összeállítja a szavazatot leadó egyházközségek listáját, összevetve a 40. § (5) bekezdése szerinti nyilvántartással.

(3) Az egyházmegyei választási bizottság először az összes külső borítékot felbontja és a bennük lévő valamennyi jelöletlen belső borítékot felbontatlanul az urnába visszahelyezi. Ezt követően kerül sor az urnából újra kiemelt, szavazólapokat tartalmazó belső borítékok felbontására.

(4) Az egyházmegyei választási bizottság megállapítja az érvényes és érvénytelen szavazatok számát. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rá kell vezetni, és azt a választási bizottság jelen levő tagjai aláírják.

(5) Érvénytelen a szavazólap, ha

a) a külső boríték nincs lezárva,

b) a külső borítékból hiányzik a belső boríték,

c) a külső borítékban több belső boríték van, mint az egyházközség szavazati számértéke,

d) a belső boríték nincs lezárva,

e) a külső boríték nem tartalmazza a feladó egyházközség nevét és címét, vagy nem tartalmazza az egyházközség elnökségi tagjainak aláírását, valamint az egyházközség bélyegzőlenyomatát,

f) a szavazólap nincs ellátva a választási bizottság elnökének és a szavazólapok aláírására meghatalmazott tagjának eredeti aláírásával, valamint az egyházmegye eredeti bélyegzőlenyomatával.

(6) Érvénytelen a szavazólap egyes tisztségviselők választására vonatkozó része, ha

a) a megválasztható tisztségviselők számánál több szavazatot tartalmaz,

b) nem tartalmaz érvényes szavazatot.

(7) Az egyházmegyei választási bizottság az érvényes szavazólapokon szereplő szavazatokat tisztségenként és jelöltenként külön-külön legalább kétszer megszámlálja. Az ismételt számlálást

addig kell folytatni, amíg annak eredménye valamely megelőző számlálás eredményével azonos nem lesz.

42. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság a megállapított eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és az eredeti szavazólapok csatolásával az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

(2) A jegyzőkönyv tartalmazza az ülés időpontját és helyszínét, a jelen lévő tagok nevét, a leadható szavazatok számát, az érvénytelen és az érvényes szavazatok számát, jelöltenként a kapott szavazatokat.

(3) A jegyzőkönyvben az egyházmegyei választási bizottság tisztségenként megállapítja, hogy a választás eredményes, vagy eredménytelen.

(4) A jegyzőkönyvet az egyházmegyei választási bizottság jelen levő tagjai írják alá.

(5) A jogorvoslatra nyitva álló határidő letelte, vagy az egyházi bíróság jogerős döntése alapján a választott egyházmegyei tisztségviselők megbízatása keletkezésének napját az egyházmegyei választási bizottság megállapítja és igazolja.

4. Választás az egyházmegyei közgyűlés ülésén

43. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés alakuló ülésére a meghívókat legkésőbb december 31-ig ki kell küldeni és az egyházmegyei közgyűlés ülését legkorábban január 1-én, legkésőbb január 15-ig meg kell tartani.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés az alakuló ülésén az esperesre, az egyházmegyei főgondnokra, a zsinati képviselőre és pótképviselőre vonatkozó választás jogerős eredményének kihirdetésével a megválasztott tisztségviselőket beiktatja.

44. § (1) Az egyházmegye elnöksége jelölése alapján az egyházmegyei közgyűlés alakuló ülésén választja meg az egyházmegyei főjegyzőket.

(2) Egyházmegyei lelkeszi főjegyzőnek választásának feltételei megegyeznek az esperessé választás feltételeivel, azzal, hogy a jelölést megelőzően legalább öt éves önálló gyülekezeti lelkeszi szolgálattal kell rendelkeznie.

(3) Az egyházmegyei presbiteri főjegyző választásának feltételei megegyeznek az egyházmegyei főgondnokká választás feltételeivel.

45. § (1) Az egyházmegye elnöksége vagy az egyházmegyei közgyűlés legalább két tagja javaslatára az egyházmegyei közgyűlés alakuló ülésén választja meg azonos számban

a) a lelkészek és a presbiterek közül az egyházmegyei jegyzőket,

b) a lelkészek és a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül:

- az egyházmegyei tanácsosokat,

- az egyházmegyéből küldött egyházkerületi tanácsosokat,

- az egyházmegyéből küldött egyházkerületi közgyűlési képviselőket,

- az egyházmegyei bíróság tagjait.

(2) Az egyházmegye elnöksége vagy az egyházmegyei közgyűlés legalább két tagja javaslatára az egyházmegyei közgyűlés alakuló ülésén választja meg:

- az egyházmegyei jogtanácsost,

- az egyházmegyei számvevőt,

- az egyházmegyei levéltárost,

- az egyházmegyei fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,

- az egyházmegyei szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

46. § (1) Az intézmények

a) egyházmegyei közgyűlési képviselőit az egyházmegye elnöksége jelöli és az egyházmegyei közgyűlés választja meg.

b) egyházkerületi közgyűlési és tanácsi képviselőit az egyházkerület elnöksége jelöli és az egyházkerületi közgyűlés választja meg.

(2) Intézményi képviselő református egyháztag lehet.

(3) Az intézményi képviselő megbízatása a megválasztásával keletkezik és a testület megbízatásának utolsó napjáig tart.

IV. fejezet

Egyházkerületi választás

1. Egyházkerületi választási bizottság

47. § (1) A választás lefolytatására az egyházkerületi közgyűlés az egyházkerülethez tartozó lelkészek és presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül egyenlő számban – az egyházkerületi közgyűlés legalább két tagjának javaslatára –, egyházkerületi választási bizottságot alakít.

(2) A választási bizottság megbízatása a megválasztásával keletkezik és a következő választási bizottság megválasztásáig tart.

(3) Amennyiben a választási bizottság tagjainak száma a (4) bekezdésben meghatározott legkisebb létszám alá csökken, akkor új választási bizottsági tagot kell választani. Ha nem áll rendelkezésre kellő idő új egyházkerületi választási bizottsági tag választására, a Zsinat Elnöksége más egyházkerület választási bizottságát jelöli ki a választás lefolytatására.

(4) Az egyházkerületi választási bizottság tagjainak száma legalább négy, legfeljebb tíz.

(5) Az egyházkerületi választási bizottság tagjának az jelölhető, illetve választható meg, aki az adott választási ciklusban a 32. § (2) bekezdés a)–b) pontjaiban meghatározott tisztségekre jelöltséget nem vállal.

(6) Az egyházkerületi választási bizottság tagjait az egyházkerületi közgyűlés titkos szavazással választja. A titkos szavazás lefolytatásához az egyházkerületi közgyűlés nyílt szavazással legalább három, legfeljebb öttagú szavazatszámú bizottságot választ.

(7) Az egyházkerületi választási bizottság elnökét az egyházkerületi közgyűlés, vagy az egyházkerületi közgyűlés döntése alapján a bizottság tagjai közül a bizottság maga választja meg.

(8) Az egyházkerületi választási bizottság tagjai megválasztásukat követően az egyházkerületi közgyűlés előtt kötelesek esküt tenni a választási törvény maradéktalan megtartására és titoktartásra.

48. § (1) Az egyházkerületi választást az egyházkerületi választási bizottság folytatja le és ellátja mindazon feladatokat, melyet e törvény hatáskörébe utal.

(2) Az egyházkerületi választási bizottság a választási eljárás egész időszakában őrködik annak törvényessége felett és elbírálja a jelölési és választási szakban hozzá beérkezett panaszokat.

(3) Az egyházkerületi választási bizottságokhoz címzett beadványokat az egyházkerület székhelyére kell megküldeni.

2. A szavazólapok kiküldése, visszaérkezése

49. § (1) Az egyházkerületi választási bizottság a jelölő egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének kézhezvétele után a 32. § (2) bekezdés b) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkozó szavazási levélcsomagot az egyházkerület összes presbitériumának október 30-ig megküldi. Az egyházkerületi választási bizottság meghatározza a szavazatok beérkezésének (személyes bevitelének, vagy postára adásának) határidejét, mely megegyezik a szavazási levélcsomag postára adásának napjától számított 21. nappal.

(2) Az egyházkerületi szavazási levélcsomag tartalmazza

- a) a 32. § b) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkozó, az egyházkerületi választási bizottság elnökének és a szavazólap aláírására – a bizottság által – meghatalmazott tagjának aláírásával, valamint az egyházkerület bélyegzőlenyomatával ellátott, az egyházközség szavazati számértékének megfelelő számú szavazólapot,
- b) az egyházközség szavazati számértékének megfelelő számú, a szavazólap borítékolására szolgáló borítékot (belső boríték),
- c) a postára adásra szolgáló borítékot (külső boríték), mely tartalmazza a feladó nevének, valamint címének helyét, a címzettet (az egyházkerület nevét és címét), továbbá a szavazat megjelölést,
- d) a szavazás módjáról szóló tájékoztatást, mely tartalmazza a szavazatok beérkezésének határidejét.

(3) Az egyházkerületi választási bizottság a szavazási iratok gyűjtésére legkésőbb az egyházkerület székhelyén az egyházkerületi választásra egy urnát helyez el, melyet az egyházkerületi közgyűlés ülésén lezár. A lezárt urnákba az egyházkerületi választási bizottság jelen levő tagjai által aláírt, a lezárás időpontját is tartalmazó ellenőrző lapot helyeznek.

(4) Az egyházkerületi választási bizottság székhelyére a határidőn belül személyesen bevitt, vagy postán feladott belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső borítékot az azt átvevő az urnába dobja.

(5) Az egyházkerületi választási bizottság tagja vagy meghatalmazottja a határidőn belül személyesen bevitt vagy postai úton beérkezett belső borítékba zárt szavazólapot tartalmazó külső borítékokról nyilvántartást vezet, melyben rögzíteni kell a külső boríték megérkezésének napját, postai úton érkezett boríték esetén az átvevő, valamint az urnába bedobó személy nevét.

3. A szavazatszámolás

50. § (1) Az egyházkerületi választási bizottság az urnát leghamarabb a 49. § (1) bekezdése szerinti beküldési határidőt követő legalább három nap elteltével kinyitja és megállapítja, hogy az ellenőrző lap megtalálható benne. Ha az urnában nem található az ellenőrző lap, az urnában lévő összes szavazólap érvénytelen.

(2) Az egyházkerületi választási bizottság a külső borítékok alapján összeállítja a szavazatot leadó egyházközségek listáját, összevetve a 49. § (5) bekezdése szerinti nyilvántartással.

(3) Az egyházkerületi választási bizottság először az összes külső borítékot felbontja és a bennük lévő valamennyi jelöletlen belső borítékot felbontatlanul az urnába visszahelyezi el. Ezt követően kerül sor az urnából újra kiemelt, szavazólapokat tartalmazó belső borítékok felbontására.

(4) Az egyházkerületi választási bizottság megállapítja az érvényes és érvénytelen szavazatok számát. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rá kell vezetni, és azt a választási bizottság jelen levő tagjai aláírják.

(5) Érvénytelen a szavazólap, ha

- a) a külső boríték nincs lezárva,
- b) a külső borítékból hiányzik a belső boríték,
- c) a külső borítékban több belső boríték van, mint az egyházközség szavazati számértéke,
- d) a belső boríték nincs lezárva,
- e) a külső boríték nem tartalmazza a feladó egyházközség nevét és címét, vagy nem tartalmazza az egyházközség elnökségi tagjainak aláírását, valamint az egyházközség bélyegzőlenyomatát,
- f) a szavazólap nincs ellátva a választási bizottság elnökének és a szavazólapok aláírására meghatalmazott tagjának eredeti aláírásával, valamint az egyházkerület bélyegzőlenyomatával.

(6) Érvénytelen a szavazólap egyes tisztségviselők választására vonatkozó része, ha

- a) a megválasztható tisztségviselők számánál több szavazatot tartalmaz,
- b) nem tartalmaz érvényes szavazatot.

(7) Az egyházkerületi választási bizottság az érvényes szavazólapokon szereplő szavazatokat

tisztségenként és jelöltenként külön-külön legalább kétszer megszámlálja. Az ismételt számlálást addig kell folytatni, amíg annak eredménye valamely megelőző számlálás eredményével azonos nem lesz.

51. § (1) Az egyházkerületi választási bizottság a megállapított eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és az eredeti szavazólapok csatolásával az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

(2) A jegyzőkönyv tartalmazza az ülés időpontját és helyszínét, a jelen lévő tagok nevét, a leadható szavazatok számát, az érvénytelen és az érvényes szavazatok számát, jelöltenként a kapott szavazatokat.

(3) A jegyzőkönyvben az egyházkerületi választási bizottság tisztségenként megállapítja, hogy a választás eredményes, vagy eredménytelen.

(4) A jegyzőkönyvet az egyházkerületi választási bizottság jelen levő tagjai írják alá.

(5) A jogorvoslatra nyitva álló határidő letelte, vagy az egyházi bíróság jogerős döntése alapján a választott egyházkerületi tisztségviselők megbízatását a választási bizottság megállapítja és igazolja.

4. Választás az egyházkerületi közgyűlés ülésén

52. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülésére a meghívókat legkésőbb január 16-ig ki kell küldeni és a közgyűlés ülését legkésőbb január 31-ig meg kell tartani.

(2) Az egyházkerületi közgyűlésen a püspökre és az egyházkerületi főgondnokra vonatkozó választás eredményeit ki kell hirdetni.

53. § (1) Az egyházkerület elnöksége javaslatára az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülésén választja meg az egyházkerületi főjegyzőket.

(2) Az egyházkerületi lelkeszi főjegyző választásának feltételei megegyeznek a püspökké választás feltételeivel.

(3) Az egyházkerületi presbiteri főjegyző választásának feltételei megegyeznek az egyházkerületi főgondnokká választás feltételeivel.

54. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülésén választja meg azonos számban

a) a lelkészek és a presbiterek közül az egyházkerületi jegyzőket,

b) a lelkészek és a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül az egyházkerületi bíróság tagjait.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülésén választja meg:

a) az egyházkerületi jogtanácsost,

b) az egyházkerületi gyűjteményi igazgatót,

c) az egyházkerületi fenntartású köznevelési intézmények igazgatótanácsának elnökét,

d) az egyházkerületi számvevőt,

e) az egyházkerületi levéltárost,

f) a köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézmények zsinati képviselőjét a köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézmények vezetőinek meghallgatásával,

g) az egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott tisztségviselők személyére az egyházkerület elnöksége vagy az egyházkerületi közgyűlés legalább két tagja tesz javaslatot.

55. § (1) Ha az egyházmegyei közgyűlések által választott egyházkerületi közgyűlési képviselőt egyházkerületi főjegyzővé, egyházkerületi jegyzővé, egyházkerületi jogtanácsossá, köznevelési, szakképző, felsőoktatási, egészségügyi, diakóniai, vagy tudományos gyűjtemények

egyházkerületi képviselőjévé választják, korábbi egyházkerületi képviselői helye emiatt megüresedik.

(2) Az egyházkerület területén működő tudományos gyűjtemények, egészségügyi intézmények és diakóniai intézményének egy-egy képviselőjének megválasztása céljából az egyházkerület elnöksége az egyházkerületi közgyűlés alakuló ülését megelőző időpontra összehívja az intézmények vezetőit, akik megválasztják képviselőjüket. Amennyiben az intézménytípusból csak egy működik az egyházkerület területén, képviselőjét az intézmény döntéshozó testülete választja meg, döntéshozó testület hiányában az intézményvezető nevezi ki. Intézményi képviselő református egyháztag lehet.

III. fejezet **Választás a Zsinat ülésén**

56. § A presbitériumok által megválasztott zsinati képviselőket a megválasztásuk szerint illetékes egyházkerület elnöksége megbízólevél kiállításával igazolja.

57. § (1) A Zsinat első ülésén a presbitériumok által megválasztott zsinati képviselők benyújtják megbízóleveleiket a levezető elnökségnek, amely azt megvizsgálja, annak eredményét bejelenti, és megállapítja a megjelent és igazolt képviselők névsorát.

(2) Az újonnan megnyílt Zsinat titkos szavazással első ülésén megválasztja:

- a) lelkészi és presbiteri elnökét, lelkészi és presbiteri alelnökét, valamint
- b) három lelkészi és három presbiteri jegyzőjét.

(3) A Zsinat elnökeit és alelnökeit az egyházkerületek püspökei és az egyházkerületek főgondnokai közül kell választani.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott tisztségviselők és képviselők megbízatása a tisztségviselőknek az újonnan megalakuló Zsinat általi megválasztásáig tart.

58. § (1) A Zsinat második ülésén választja meg:

a) a Zsinat Elnökségének javaslata alapján

- a zsinati tanácsost,
- a zsinati jogtanácsost,
- az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét,
- az egészségügyi és diakóniai zsinati képviselőket.

b) az egyházkerületek zsinati tagjainak javaslata alapján a Zsinati Bíróság tagjait.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tisztségviselők megbízatása a felsorolt tisztségviselőknek az újonnan megalakuló Zsinat általi megválasztásáig tart.

59. § (1) A zsinati képviselő megbízatásának megszűnése esetén a Zsinat Elnöksége az érintett zsinati képviselő helyettesítésére megválasztott pótképviselőt (több zsinati pótképviselő esetén a magasabb szavazatszámot elért, szavazategyenlőség esetén sorshúzással meghatározott pótképviselőt) rendes zsinati képviselőként hívja be. Ha a Zsinat megbízatásának idejéből legalább két év van hátra, a Zsinat Elnöksége felhívja az érintett egyházkerület, illetve egyházmegye elnökségét, hogy a megüresedett pótképviselői helyre intézkedjen a következő közgyűlésen az időközi választás ügyében.

(2) A zsinati képviselő megbízatása a választó egyházmegyéből való elköltözéssel, lelkészek esetén – más egyházi jogszabályban meghatározottakon túl – az egyházmegyében betöltött lelkészi szolgálati jogviszony megszűnésével új egyházmegyei szolgálati jogviszony hiányában megszűnik.

(3) Ha a presbitériumok által választott zsinati képviselőt vagy pótképviselőt püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, lelkészi vagy presbiteri főjegyzőnek, zsinati tanácsosnak, zsinati

jogtanácsosnak, vagy az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökének, a köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézmények, vagy az egészségügyi és diakóniai intézmények képviselőjének megválasztják, korábbi zsinati képviselői vagy pótképviselői helye megüresedik.

NEGYEDIK RÉSZ JOGORVOSLATOK

1. Általános szabályok

60. § (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.

(2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit súlyosan megsértették.

61. § (1) A választási eljárás vagy bármelyik tisztségviselő megválasztása ellen panaszt tenni jogosult:

- a) a választás során résztvevők 10%-a,
- b) az illetékes egyházmegye, illetve egyházkerület elnöksége,
- c) az illetékes egyházmegye, illetve egyházkerület jogtanácsosa,
- d) lelkészválasztás esetén a választó egyházközség presbitériuma, vagy a választás levezetésére kiküldött egyházmegyei küldöttség bármely tagja,
- e) akit jogsérelem ért.

(2) A panaszt a választás napjától számított öt napon belül lehet benyújtani az illetékes választási bizottság elnökéhez. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(3) A választási bizottság – a panasz megalapozottságára vonatkozó álláspontjával – a panaszt öt napon belül felterjeszti az egyházmegyei, illetve egyházkerületi bírósághoz.

(4) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitűzésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja.

(5) Az egyházmegyei, illetve egyházkerületi bíróság – az egyházi bíráskodásról szóló törvény soron kívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint – határoz.

62. § (1) A választási bizottság, amennyiben fegyelmi eljárás alapjául szolgáló cselekmény gyanúját észleli, úgy azt hivatalból jelzi az illetékes egyházmegyei bíróságnak.

(2) A fegyelmi eljárás lefolytatása a választási eljárással kapcsolatos jogorvoslati eljárást nem befolyásolja.

63. § (1) A választási bizottság a választás egész szakaszában köteles figyelemmel kísérni az eljárás rendjét és köteles haladéktalanul intézkedni, ha törvényteleniséget észlel.

(2) Amennyiben a választási bizottság a törvényteleniséget hivatalból észleli, úgy felhívja az érintettet, hogy tegye meg az ügyben jelentését.

2. Jogorvoslatok a jelölési eljárásban

64. § (1) A harmadik rész II. fejezete szerinti jelölési eljárásban előforduló törvénytelenység, jogsérelem miatt a jelölő egyházmegyei közgyűlés ülésének napjától számított öt napon belül panaszt lehet benyújtani a választási bizottsághoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) Panasszal élhet:

- a) a közgyűlés bármely tagja,
- b) az a személy, akinek jelölésével kapcsolatosan a jogsérelem felmerült,
- c) az illetékes jogtanácsos.

(3) A választási bizottság a panaszt köteles megvizsgálni és a panasz beérkezésétől számított öt napon belül írásban arról határozni. A határozatot meg kell küldeni az érintetteknek.

(4) A választási bizottság:

- a) a panaszt elutasítja, ha az alaptalan, vagy a kifogásolt körülmény, illetve cselekmény a jelölésre nem volt lényeges kihatással,
- b) a panasznak helyt ad, ha a bejelentett jogellenes cselekmény a jelölést befolyásolta, vagy a jelölési eljárásban, illetve a közgyűlésen olyan eljárási szabálysértés történt, amely a jelöltet megakadályozta abban, hogy a tisztségre jelöljék.

(5) Amennyiben a választási bizottság a panasznak helyt ad, úgy elrendeli a jelölő egyházmegyei közgyűlés megismétlését. A határozatban meg kell jelölni ennek legkésőbbi időpontját is.

(6) A megismételt jelölő egyházmegyei közgyűlést az egyházkerület elnöksége által kijelölt egy lelkész és egy presbiteri tisztségre választható egyházkerületi tanácsstag vezeti.

65. § A választási bizottság határozata ellen öt napon belül lehet panaszt benyújtani az illetékes bírósághoz. A panaszt a választási bizottságnak kell benyújtani, amely az ügy iratait két napon belül továbbítja a bíróságnak. A panaszban meg kell jelölni azt a jogellenes körülményt, amelyre tekintettel a kérelmező a bírósági eljárás lefolytatását kéri.

3. Jogorvoslat a választási eljárásban

66. § A panasz vagy a hivatalból megindult eljárás alapján a választási bizottság öt napon belül határozatot hoz. Határozatában a törvénytelenység megállapítása mellett:

- a) új eljárásra utasíthat,
- b) az eljárást felfüggesztheti.

67. § A választási bizottság határozata ellen annak kézhezvételét követő öt napon belül az érintettek panasszal fordulhatnak az illetékes bírósághoz.

ÖTÖDIK RÉSZ VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

68. § Amennyiben ez az egyházi törvény határnapokat, határidőket állapít meg, úgy ezt rendes naptári napokban kell érteni. Amennyiben a határidő letelte munkaszüneti napra esik, úgy a munkaszüneti napot követő első munkanapon megtörtént cselekményt határidőben teljesítettnek kell tekinteni. Kézbesítéshez kötött határidő az irat kézhezvételét követő napon kezdődik.

69. § (1) Ez a törvény 2023. január 1-én lép hatályba.

(2) Hatályát veszti

- a) a Magyarországi Református Egyház választójogi törvényéről szóló 1996. évi I. törvény,
- b) a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény 29. §-a, 32. §-a, 56–69. §-a és 71. §-a.

(3) A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény

a) 28. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Önálló gyülekezeti lelkészi állás az adott egyházközség választása alapján tölthető be.”

b) 35. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A lelkészt az önálló gyülekezeti szolgálatba ünnepélyesen be kell iktatni.”

c) 54. §-a a következő (3)-(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Új egyházközség szervezésének minősül az egyházközségi formaváltás is.

(4) A missziói vagy gondozó egyházközségből anyaegyházközséggé váló egyházközségben az egyházközségi formaváltást kezdeményező presbitériumi határozattal azonos ülésen a presbitérium tagjai kétharmadának támogató szavazatával dönt arról is, hogy a misszió vagy gondozó egyházközség lelkésze a formaváltás napjától az anyaegyházközség gyülekezeti lelkészévé válik.”

Balatonszárszó, 2022. november 30.

Molnár János s.k.

főgondnok, a Zsinat presbiteri elnöke

Balog Zoltán s.k.

püspök, a Zsinat lelkészi elnöke